

Dědičnost (Inheritance)

Dědičnost definuje vztah typu „je“ (**is-a**). Pokud třída Pes dědí od třídy Zvíře, pak platí, že „Pes je Zvíře“. Tento mechanismus umožňuje programátorům psát kód jen jednou a následně jej rozšiřovat, místo aby jej znovu kopírovali.

Základní terminologie

- Rodičovská třída (Superclass / Base class):** Obecná třída, ze které se dědí (např. Vozidlo).
- Potomkovská třída (Subclass / Derived class):** Specializovaná třída, která přejímá prvky od rodiče a doplňuje je o vlastní (např. Auto, Motorka).

Hlavní výhody dědičnosti

- Znovupoužitelnost kódu:** Obecné funkce (např. `pohniSe()`) napíšete jednou do rodičovské třídy a všechny tisíce potomků je budou umět automaticky také.
- Udržovatelnost:** Pokud najdete chybu v obecné logice, opravíte ji na jednom místě (u rodiče) a oprava se projeví u všech potomků.
- Hierarchická struktura:** Pomáhá logicky organizovat složité systémy (např. v grafických rozhraních, kde `Tlacitko` i `TextovePole` dědí od obecného `Prvku`).

Jak dědičnost funguje v praxi

Představme si hierarchii zvířat. Třída `Zvíře` definuje atribut `jmeno` a metodu `spi()`.

Třída	Má k dispozici	Vlastní unikátní prvek
<code>Zvíře</code> (Rodič)	<code>jmeno</code> , <code>spi()</code>	(není)
<code>Pes</code> (Potomek)	<code>jmeno</code> , <code>spi()</code>	metodu <code>stekej()</code>
<code>Pták</code> (Potomek)	<code>jmeno</code> , <code>spi()</code>	metodu <code>let()</code>

Přepsání metody (Overriding)

Potomek může metodu, kterou zdědil, upravit tak, aby mu lépe vyhovovala. Tomu se říká **Overriding**. Například obě zvířata dědí metodu `vydejZvuk()`, ale `Pes` ji přepíše na „Haf“, zatímco `Kočka` na „Mňau“.

Omezení a pravidla

- **Jednoduchá vs. vícenásobná dědičnost:** Většina moderních jazyků (Java, C#, Python) preferuje jednoduchou dědičnost – třída může mít pouze **jednoho** přímého rodiče. Vyhýbají se tak „problému diamantu“ (nejasnost, od koho dědit, pokud mají dva rodiče metodu se stejným názvem).
- **Klíčové slovo 'super':** Potomek se může odkazovat na originální kód rodiče pomocí klíčového slova `super` (nebo `base`). Často se používá v [konstruktorech](#).
- **Finální třídy:** Některé třídy lze označit jako „final“ (v Javě) nebo „sealed“ (v C#), což znamená, že z nich již nikdo dál dědit nesmí.

Příklad (Java)

```
class Vozidlo {
    void trub() {
        System.out.println("Túúúút!");
    }
}

class Auto extends Vozidlo {
    int pocetDveri = 5;
}

// Použití
Auto mojeAuto = new Auto();
mojeAuto.trub(); // Zděděno od Vozidla
System.out.println(mojeAuto.pocetDveri); // Vlastní atribut Auta
```

Související pojmy: OOP, Class, Instance, Polymorfismus, Konstruktor, Abstrakce, Přetěžování.

From:
<https://serviceit.cz/> - IT ENCYKLOPEDIE

Permanent link:
<https://serviceit.cz/doku.php?id=dedicnost>

Last update: **2025/12/31 20:07**

